

AJANKOHTAISTA SUOMEKSI

2023-04-08

Programmanus

av Karoliina Kantola

Moi! Kiva, kun kuuntelet UR:n ohjelmaa Ajankohtaista suomeksi, joka on suunnattu ruotsinsuomalaisille yläkoululaisille. Tässä ohjelmassa keskustelemme ruotsinsuomalaisesta kulttuurista Göteborgissa.

Nuoret luovat kantaaottavaa taidetta vähemmistöasemastaan Perkele-bändi kiertää ympäri maailmaa

Minä olen Karoliina Kantola. Tervetuloa mukaan!

Nuoret luovat kantaaottavaa taidetta vähemmistöasemastaan

Ota oma tilasi – uskalla näyttää oma kulttuuritaustasi! Tämä on lähtökohta Ta Plats! -nimiselle projektille, jonka Göteborgin kaupungin kirjasto ja kulttuuritoimi järjestivät syksyllä 2022.

Projektiin kutsuttiin nuoria Ruotsin kansallisista vähemmistöistä, ja lopulta mukaan saatiin ruotsinsuomalaisia, juutalaisia ja romaneita. Yksi osallistujista oli Tiia Tupamäki.

Tiia Tupamäki, Göteborg

Tarkoituksena saada näkyvyyttä niinku kansallisten vähemmistöjen nuorille, että tavallaan siinä oli eri niinku luomisen, eri luomisen tapoja. Niinku minkälaista on olla nuori vähemmistö... tai vähemmistössä.

Nuoret kirjoittivat runoja ja laulujen sanoja, piirsivät sarjakuvia ja tekivät oman yhden minuutin pituisen lyhytelokuvan vähemmistöasemaan liittyen. Tiia Tupamäen lyhytelokuva oli nimeltään *Harmiton kommentti*. Hän oli kirjoittanut lapuille ruotsinsuomalaisiin kohdistuvia ennakkoluuloja ja heitteli lappuja videolla.

Tiia Tupamäki, Göteborg

Alotin tosi iloisen näköisenä, just et kuulee sitä "yksi, kaksi, kolme"... Paheni siitä pikku hiljaa ja ... Viimeisenä oli sitten totta kai tää "Finnjävel". Just et se on yks pahimmista, mitä kuulee. Mut sitten, kuitenkin lopettaa sen

kantaaottava
ställningstagande

kulttuuritoimi
kulturverksamhet

luomisen tapa
sätt att skapa
(konst osv.)

sarjakuva
tecknad serie,
serietidning

lyhytelokuva
kortfilm

harmiton
ofarlig

ennakkoluulo
fördom

silleen positiivisesti, että ne ei niinku, ei ne määrittele meitä ne ennakkoluulot.

Tiia Tupamäki toimii myös Göteborgin suomalaisten nuorten puheenjohtajana. Oman kulttuurin vaaliminen ja ruotsinsuomalainen yhteisö ovat hänelle tärkeitä.

Tiia Tupamäki, Göteborg

On semmonen niinku paikka, paikka, mihin menee. Saa puhua suomea ja... Niinku semmoinen tukiverkko.

Ta Plats! -projektissa syntyneet teokset ovat nähtävillä Göteborgin kirjastoissa ja kulttuurikeskuksissa vuoden 2023 kevään aikana.

määritellä

definiera

vaalia

att värda

tukiverkko

stödnätverk

nähtävillä

visas

kulttuurikeskus

kulturbus,

kulturcentrum

Perkele-bändi kiertää ympäri maailmaa

Göteborgilainen Perkele-yhtye on tehnyt musiikkia ja keikkaillut maailmalla jo vuosikymmeniä.

Mieleepainuvan nimen keksi bändin perustaja Ronnie Hilmersson.

Ronnie Hilmersson, vokalist, Perkele-band

Siinä nimessä oli aika paljon voimaa. Mä kuulin sitä aika paljon pienenä lapsena mun enolta ja... Myöhemmin mä sain tietää myös, että se ei ollut vaan kirosana – se oli alunperin Ukkosen jumalan nimi.

Kolmihenkinen bändi yhdistelee musiikissaan punkia ja metallia, ja kappaleet ovat mollisointuisia. Ronnie Hilmersson laulaa ja tekee kappaleet itse.

Ronnie Hilmersson, vokalist, Perkele-band

Jos mä laulan, silloin mä haluan myös, että mä kirjoitan ne biisit. Se tulee sydäimestä jotenkin. Että jos joku muu bändissä haluaa kirjoittaa biisin, ihan okei, mutta ne saa sitten laulaa kanssa.

Kappaleet ovat enimmäkseen englanniksi, mutta Ruotsissa syntynyt ja kasvanut Hilmersson saa inspiraatiota myös Suomesta:

Ronnie Hilmersson, vokalist, Perkele-band

keikkailla

att gigga

kirosana

svärord

Ukkosen jumala

Åskguden

kolmihenkinen

bestående av tre

personer

mollisointu

moll ackord

tulla sydäimestä

säga/mena något

från hjärtat

Tangoa – Reijo Taipale on ollut lapsuudesta semmonen inspiraatio... En tiedä miten, mutta se on jotenkin... Ja kantelemusiikkia... Punkia, metallimusiikkia.

Perkele on esiintynyt muun muassa eri puolilla Yhdysvaltoja ja kaikkialla Euroopassa. Pian edessä on taas konserttimatka valtameren taakse.

konserttimatka
konsertrresa

valtameri
ocean, världshav

Musiikkia

Lopuksi kuulemme Perkeleen suomenkielistä tuotantoa, kappaleen nimi on Muistot.

*Haitarin äänen kuulen
Ja saunan löylyn saan
Koivujen tuoksun tulen aina tuntemaan
Oi kaunis lippu
Sininen ja valkoinen
Sinä jäit minun sydämeen
Mä tulen aina muistamaan...*

haitari
dragspel

löyly
(bastu)ång

koivu
björk

tuoksu
doft

Tässä kaikki tällä kertaa, moikka!